

PORTLANDI EESTLASTE TEATED

E.E.L.K. Portlandi Koguduse Teateleht • Nr. 2 (208) Mai - Juuni - 2007

Emadepäevaks!

*Sa ei mäletanud kaljut, kes sind sünnitas ja
unustasid Jumala, kes andis sulle elu!
5. Moosese 32:18.*

Sõnas "ema" on mitu helisevat tunnetust. Sõna "ema" sisaldab palju Jumala loomistöö kohta. Ülaltoodud Moosese lahkumislaulus öeldakse, et Jumal on see, kes sind sünnitas. Selles on sama aukartust, mida tunneme ema vastu, kes meid on sünnitanud. Viimases aktis ema ühineb Jumalaga tema loomistöös ja on niiviisi meile füüsilise ja vaimse loomistöö südameks ning sümboliks.

Sõnaga "ema" ütleme palju Jumala hoolitsuse kohta. Samas Moosese lahkumislaulus, eespool, kujutatakse Jumalat emakotkana, kes ergutab lendu oma noort perekonda, hõljudes kaitsvalt oma poegade kohal (s. 11). See on liigutav pilt noortest kotkapoegadest, kelledele on saanud aeg pesast lahkumiseks. Emakotkas ei hoia neid tagasi. Ta koguni lükkab oma poja pesast välja, aga kui see langeb allapoole ja on võimetu lendama, ta sööstub alla ja püüab noore oma tiibadele. Ta kordab seda kuni noor on suuteline lendama iseseisvalt. Ema oma hoolitsevas armastuses, õpetab meid eeskujuga ja valmistab meid ette eluvajadustele.

Sõnas "ema" on rikkalikult Jumala hellust. Moosese lahkumislaul ei ole küll allikaks, kust seda minna otsima, sest seal domineerib teistsugune mõttelaad. Uus Testament, Jeesuse elu ja kuulutust kirjeldades, annab aga meile pildi Jumala tõelisest palgest, mis kõneleb tema armastusest, armust ja halastusest. Selles pildis Jumala arm ja ema armastus liituvad ühiseks sünteesiks, milles ema osa saab eriti elavaks.

Sõna "ema" kinnitab taas aga ka Jumala töötust. Jumal on meie Taevane Isa, ja selles on töötus, et tohime olla tema lapsed. Ema on Jumala tõdede ja töötuste edasikandja ning esindab nii Jumalat väga erilisel ja imeväärusel viisil.

Olgem igavesti tänulikud, et Jumal on andnud eesti rahvale nii tublid emad! Olgem tänulikud emadele, kes ikka veel väikeste peakesi silitavad! Silitagem aga ka oma emade halle juukseid ja sügavaid näokortse tänulikult õrna käega, nii kaua, kui see on veel võimalik!

Õpetaja Rein Neggo – 1983

(Mälestuseks meie keskelt lahkunud teenekale eesti vaimulikule, rahvuskultuuri viljelejale, noorte sõbrale, eestluse alalhoidjale ja portlandlaste kauaaegsele sõbrale Rein Neggo'le)

Koguduse hooldaja õpetaja
Abipraost Hendrik Laur
4111 Gull Harbor Rd. N.E.
Olümpia. WA 98506

Esimees: Helmuth Kalmann
8159 S.W. 85th Avenue
Portland, OR 97223-6904
Tel. 503-244-9083

Laekur: Anne Deborah Eby
5775 SW Homesteader Rd.
Wilsonville, OR 97070
Tel. 503-638-0233

Emadepäeva tähistamine

Emadepäeva tähistamine toimub Portlandis pühapäeval, 6. mail 2007, kell 11:00 e.l. emadepäeva jumalateenistuse ja emade austamisega Läti Kirikus, 5500 S.W. Dosch Rd., Portlandis.

Teenivad abipraost Hendrik Laur ja diakon Kalle Merilo. Orelil Helle Merilo-Baker. Emadele pühendatud jumalateenistust kaunistavad lapsed, noored ja täiskasvanud mitmesuguste laulu ja muusikaliste ettekannetega, millele lisanduvad ühislaulud laulu-lehel. Jumalateenistusele järgneb kohvilaud kiriku kõrvalruumis.

Korraldajad loodavad Oregoni eestlaspere rohkearvulist osavõttu sellest emadele pühendatud pidupäevast:

“Ema süda, armu süda,
puhtam, kallim ilma pääl !
Ikka tahan kiita teda,
Kuni kõlab minu hääl !

Läti Maja ümbruse puhastamise talgud

toimuvad laupäeval, 12. mail 2007, algusega kell 9 hommikul. Sellest on kutsutud ja oodatud ka eestlaste osavõttu, kuna me kasutame Läti Maja soodustatud tingimustega.

Loodetakse, et sellele kutsele reageerivad eriti rahvatantsijad, laulukoori liikmed, kandlemängijad, jt. Kaasa tuua aiatöö riistad, rehad, puuokste lõikajad, töökindad, vihmariided ja hea töötuju.

Möödunud aastal oli eesti ühiskond esindatud talgutel rõõmustavalt üle veerandsaja liikmega. Teatavasti haarab Läti Maja ümbrus mitu aakrit puude ja põõsastega kaetud maa-ala.

On soovitatav mainitud kuupäev juba aegsasti oma kalendrisse märkida, et see ei ununeks. See väldiks suure pettumuse !

Oregoni eestlaste suvepäev

Oregoni eestlaspere väljasõit ja suvepäev on kavandatud sel suvel Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse ühisüritusena pühapäeval, 22. juulil 2007, algusega kell 11:00 e.l. Jenkins Estate Pargis, Camp Riverdale (8005 S.W. Grabhorn Rd. Second iron gate when driving uphill, south of Farmington Rd)

Meie kasutamiseks on reserveeritud katusega asupaik. Ühislauaks palutakse sobivat toidupoolist kaasa võtta. Alkohoolsete jookide kasutamine on keelatud. Kõik on teretunud meie suvisele kokkutulekule. See pakub hea võimaluse sõprade ja tuttavatega kohtumiseks.

Võrkpalli harjutused

Teatame, et pärast kolme nädalist vaheaega aprillis, mil Metzgeri kooli võimlas toimusid võimlemise kursused kooliõpilastele, algavad kolmapäeva õhtused võrkpalli harjutused taas 25. aprillil, algusega kell 8:00 õhtul.

Edaspidised harjutused on ettenähtud kolmapäeviti järgmistel kuupäevadel:

• 2. mail • 9. mail • 16. mail • 23. mail • 30. mail,
• 6. juunil 2007.

Loodetakse võimalikult rohkearvulist osavõttu eriti nooremate aastakäikude osas. Järelpärimiseks pöörduda võrkpalli koordineerija, Toomas Palmi poole tel. 503-642-9949.

Tänuavaldus !

Helga Konks soovib siinkohal tänada kõiki, kes teda kaastunde avaldustega troostisid tema venna õp. em. Rein Neggo surma puhul 12. märtsil 2007 a.



Fern Sampson ja Helve Kalmann tutvustavad erinevaid Eesti rahvarõivaid Eesti maakondade kaardi ees.

Soovime õnne sünnipäevaks!

Mais

1. Piret Tammik
4. Ilmar Sööt
7. Linda Aare-Narits
8. Tarmo Pajutee
8. Ira Sepp
10. Leena Kiesel 55
12. Erik Maurer
13. Tony Kasperek
13. Ingmar Saul
13. Ivar Saul
14. Ilme Vaher
14. Peet-Mati Sööt
19. Anna-Liisa Sepp
19. Alo Vaher
22. Bob Schumacher
24. James Workman
25. Bob Johnston
28. Tiiu Mägi 20
29. Aino Walther
31. Kaili Kasperek.

Juunis

5. Evi Sarring 70
7. Piret Osborne 65
8. Heleene Tammekivi
10. Ayli Arokäe
10. Paul Narits 50
11. Adam Paris
13. Jean-Claude Paris
18. Aino Kõivastik
19. Eva Ramsvig
25. Helle Merilo-Baker 50
28. Kayleigh Berwick



Eestit tutvustav ajalooline ülevaade

on lisatud käesoleva teatelehe lõpuossa. Selle 4 leheküljelise kirjutise eesmärgiks on pakkuda praktilist võimalust Eestimaa ja selle rahva saatuse ja käekäigu ingliskeelseks tutvustamiseks meie mitte eestikeelt valdavatele sõpradele, tuttavatele kui ka suguvõsa liikmetele. Toimetaja loodab, et see leiab praktilist kasutamist ja aitab kaasa Maarjamaa tutvustamisele laiemas ulatuses.

Emadepäeva lill on nelk

Esimesel emadepäeval tervitati Ameerikas ema nelgiga, sest nelk ei kaota kunagi oma kroonlehti, millist nähtust võrreldakse ema armastusega, mis ei kunagi kao ega kustu. Esmakordselt tähistati emadepäeva Ameerikas 10. mail 1908 a. Graftoni kirikus, Lääne-Virginias.

Eestis arenes emadepäeva pühitsemise idee eriti "Naiste Karskusseltsi" õhutusel ja ettevõttel. Esimene emadepäeva tähistamine toimus 1922 aastal Udema koolimajas, milline oli Helmi Mäelo, järgmise "Naiste Karskusseltsi" esinaise sünnipaik.

1923 aastal pühitseti emadepäeva Eestis 3. juunil juba 20-s eripaigas. 1940 aastal tähistati emadepäeva viimast korda ka suure kontserdiga "Estonia" kontsertsaalis Tallinnas. Vene okupatsiooni ajastul Eestis ignoreeriti emade austamine täielikult.

In Memoriam

Õp. em. Rein Neggo

Los Angelese Koguduse kauaaegne teenekas õpetaja Rein Neggo sulges 12. märtsil 2007 a. oma silmad igavesele unele 88 aasta vanuses.

Rein Neggo sündis 13. mail 1918 a. Pihtla vallas Saaremaal. Pärast Saaremaa Ühisgümnaasiumi lõpetamist 1937, astus Tartu ülikooli usuteaduskonda, kust ta õpingud jäid lõpetamata teaduskonna sulgemise tõttu 1940 a. Ta siirdus Tartu muusikakooli, kus õppis kuni lahkumiseni kodumaalt. 1939 aastal abiellus ta Tartus rohuteaduse üliõpilase Ilse Kõiv'uga. Nende perre sündis kolm last: Tiiu (sünd. Tartus 1942), Rein (Kuressaares 1944-1994) ja Raivo (Los Angeleses 1951).

1944. aasta septembris põgenes koos perega Saksamaale. Emigreerus Ameerikasse 1949 a. olles üks E.E.L.K. Los Angelese Koguduse asutajaid. Jätkas õpinguid Konsistooriumi poolt moodustatud komisjoni järelevalvel. Ordineeriti peapiiskop Lauri poolt Stockholmis 20. märtsil 1966 Los Angelese Koguduse õpetajaks.

Kuuekümnendal sünnipäeval 1978 annetati talle teenete eest kuldametirist. Vabastati koguduse õpetaja ametist tervislikel põhjustel 15. jaanuaril 1991, kuigi jäi ajutiselt edasi täitma õpetaja ülesandeid kuni novembrini 1994.

Rein Neggo esimeseks huvialaks oli muusika. Ta laulis koorides, mängis mitmes orkestris, tegeles ka skautluse ja eesti täienduskooli tegevusega ja oli Los Angelese segakoori juhatajaks. Samuti kandis ta eeskujulikku hoolt eritegevuste ja ettevõtete kirjapanemises, toimetades üsna paljude trükiste väljaandmist.

Portlandi sõbrad avaldavad südamlikku kaastunnet selle suure kaotuse puhul lahkunu lesele Ilse'le, lastele Tiiu'le ja Raivo'le ja õele Helga'le Portlandis.

E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUS



**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 6. mail 2007, kell 11:00 e.l.
EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS
Emade austamine. Laululehed. Laste ja
noorte ettekanded. Kohvilaud.

Pühapäeval, 3. juunil 2007, kell 11:00 e.l.
**NELIPÜHA JA KÜÜDITAMISE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS**
Armulaud. Laululehed. Kohvilaud.

Pühapäeval, 5. augustil 2007, kell 11:00 e.l.
**10. PÜHAPÄEV PÄRAST NELIPÜHI
JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 2. septembril 2007, kell 11:00 e.l.
**KODUMAALT LAHKUMISE MÄLESTUS-
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA**
Laululehed. Armulaud. Ettekanded. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. oktoobril 2007, kell 11:00 e.l.
**LÖIKUSPÜHA JA KOGUDUSE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Ettekanded. Kohvilaud.

Pühapäeval, 28. oktoobril 2007, kell 11:00 e.l.
USUPUHASTUSPÜHA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

<p><u>Koguduse õpetaja:</u></p> <p>Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd. NE Olympia, WA 98506</p> <p>Tel.: 360-352-2371</p>	<p><u>Koguduse esimees:</u></p> <p>Helmuth Kalmann 8159 S.W. 85th Ave. Portland, OR 97223</p> <p>Tel.: 503-244-9083</p>
<p><u>Koguduse abiõpetaja:</u></p> <p>Diskon Kalle Merilo 2611 Glenhaven Rd. Lake Oswego, OR 97034</p> <p>Tel.: 503-260-4739</p>	<p><u>Koguduse laekur:</u></p> <p>Anne Deborah Eby 5775 SW Homesteader Rd Wilsonville, OR 97070</p> <p>Tel.: 503-638-0233</p>

**Eesti vaba rahvakirik
saab 90 aastaseks**

EELK asutamine on osa ajaloolistest sündmustest, mis viisid Eesti Vabariigi väljakuulutamiseni 24. veebr. 1918 a.

EELK põhikirja kohaselt algab meie kiriku vaimulik elu ja tegevus eesti rahva ristiusustamisega. 2007. aastal möödub aga 90 aastat kiriku õiguslikust iseseisvumisest, millele pandi alus 31. mail 1917, kui tuli kokku Esimene Eesti Kirikukongress, kes otsustas asutada vaba rahvakirik – Eesti Evangeeliumi Luteri Usu Kiriku.

EELK 90. aastapäeva tähistatakse praostkondades ja kogudustes. Üldkirikulikult peetakse tähtpäeva laupäeval, 2. juunil Tartus, silmas pidades fakti, et asutav kirikukongressi toimus Tartus, Treffneri gümnaasiumis. Aastapäevaürituse paigana on Treffneri gümnaasium aukohal nüüdki.

2. juunil on Tartusse kavandatud mitmeid üritusi. Hommikul alustatakse Treffneri juurest rongkäiguga, kus osalevad ka üliõpilasorganisatsioonid oma lippudega. Tervitajateks nii Tartu linnaeape kui ka ülikooli rektor. Suundutakse Jaani kirikusse pidulikule jumalateenistusele.

Üheks ajalooliseks sündmuseks saab kindlasti EELK lipu pühitsemine jumalateenistusel. Päev jätkub aktusega Treffneri gümnaasiumis, kus kõnega astub üles president Toomas Hendrik Ilves ning jagatakse EELK autasusid.

"EESTI KIRIK"

Osavõtt Portland Rose Festival'ist

Maikuu lõpul algav mitmenädaline kuulus Portlandi Rooside Pidustus oma veerandsaja üritusega on kuju-
junenud üheks suurimaks sellesarnaseks ettevõtteks Ameerikas. Ka Portlandi eestlaspere on pooltosin aastat osa võtnud sellest värviküllasest ettevõttest, et tutvustada Eesti nime laiemale Ameerika publikule.

Eestlased võtavad osa ka eelseisvast Grand Floral Parade'ist laup. 9. juunil oma ajakohaselt dekoreeritud platvormsõiduki, muusikute ja rahvatantsijatega.

Korraldajana Portlandi-Tallinna Sõprusühing organiseerib platvormsõiduki soovikohast dekoreerimist, milline toimub "Studio Concepts" töökojas, 2446 N.W. 28th Ave. & Nikolai St. järgmise ajalise kavaga:

Esmasp. 4. juunil, kell 7-9 p.l.; Kolmap. 6. juunil, kell 7-9 p.l.; ja reedel, 8. juunil, kell 7-9 p.l.

Palutakse kõiki kellel on dekoreerimisel võimalik kaasa aidata teatada sellest korraldajale, Lehti Merilo'le, tel. 503-238-1870. Loodame rohket osavõttu!

Koguduse täiskogu koosolek

EELK Portlandi Koguduse täiskogu koosolek toimus 4. märtsil 2007 otseselt pärast jumalateenistust Läti Kiriku ruumides koguduse esimehe Helmuth Kalmann'i juhatusel. Koosoleku päevakord haaras järgmised tegevusalad:

- 2006 a. tegevuse, kassa ja rev. kom. aruanded.
- 2007 a. tegevuse kava ja eelarve.
- Koguduse nõukogu koosseisu täiendamine.

Koguduse esimehe 2006. a. tegevuse ülevaatest nähtus järgmist:

- Möödunud tegevusaastal peeti 16 jumalateenistust, kokku 449 osavõtjaga. Keskmine osavõtt oli 28 täiskasvanut ja 3 last.
- Armulada oli kaetud 4 korral, kokku 76 osavõtjaga.
- Lauluraamatuid kasutati 9 jumalateenistusel, kuna 7 jumalateenistuseks olid valmistatud laululehed.
- Leeritunde peeti diakon Kalle Merilo poolt kolmele leeriõpilasele (Triina Merilo, Ian Maurer, Alar Teose) kuuel korral.
- Pühapäevakooli õpilased esinesid kahel jumalateenistusel, kuna kohalik segakoor ja kandle ansambel kaunistasid E,V, aastapäeva ja jõuluõhtu jumalateenistusi mitme ettekandega.
- Meie rahvuspere vähenes möödunud aastal surma tõttu 6 liikme võrra (Anne-Ly Schreiner, Kristina Saks, Dr. Ilmar Kiesel, Karl Kants, Silvia Pülme-Raudsepp, August Kollom).
- Naistoimkonna poolt korraldatud jõululaat, loterii ja einelaud koos annetustega tõi Koguduse kassasse \$ 2,208.00.

- Suvisest erikorjandusest laekus \$ 1,590.00 ja jõuluteravitustest teatelehes \$ 560.00.
- Esitatud majandusaruanne näitas 2006 tegevusaasta sissetulekuna \$ 9,585.76 ja väljaminekuna \$ 10,205.52. Tegevusaasta puudujääk \$ 619.76. Puudujääk oli tingitud peamiselt Portlandis toimunud Praostkonna sinodi läbiviimisest.
- Koguduse tegevliikmete arv aasta lõpul oli 45.
- Koguduse hooldajaks õpetajaks oli abipraost Hendrik Laur, keda abistas diakon Kalle Merilo. Oreli-mängijana tegutses Helle Merili-Baker.
- Valimisi sel aastal põhikirja kohaselt ei olnud. Nõukogu täiendamiseks kinnitati ühehäälselt ametisse uue kirikuvanemana Thea Lander haigestunud Aino Waltheri asemele ja Anne Deborah Eby laekurina kauaaegse Leitmar Kesküla asemele. Viimane kinnitati rev. komisjoni koosseisu lahkunud Silvia Pülme-Raudsepa asemele.

EELK Portlandi Koguduse nõukogu koosseis:

<u>Juhatus:</u>	Helmuth Kalmann	- esimees
	Voldemar Raudsepp	- abiesimees
	Kalle Merilo	- abiesimees
	Aara Kubbo	- kirjatoimetaja
	Anne Eby	- laekur
	From Orav	- abilaekur
<u>Rev. kom.</u>	Silvi Kalmann	
	Helle Merilo-Baker	
	Leitmar Kesküla.	
<u>Naist. esinaine:</u>	Meralda Talviste	
<u>Kirikuvanem:</u>	Thea Lander.	



Portlandi Segakoor esinemas E.V. 89. aastapäeva jumalateenistusel Kati Tamme juhatusel

EESTI VABARIIGI 89. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE



CCC Kammerkoor & Eesti Segakoos esinemas Lonnie Cline'i juhatusel



Portlandi Eesti Kandlemängijate Ansambel on mänguhoos Liina Teose juhatusel



Lapsed näitavad oma tantsuoskust Janne Sepa juhatusel



Portlandi rahvatantsijad on agarad Eesti rahvuskultuuri tutvustajad



Väikesed laulusõbrad on ametis laulude esitamisega Kairi Raud-Isse juhatusel



CCC Kammerkoor ja "Unistus" koor esitavad suurepärase ettekande

**Portland Symphonic Choir performs
with the Symphony Orchestra**

Beethoven 9th on the 9th

**Choral Fantasy and 9th Symphony
Saturday, June 9th, 7:30 p.m.
Arlene Schnitzer Concert Hall.**

On Saturday, June 9th PSC will join Portland Chamber Orchestra, the oldest pro-am orchestra in the U.S. for a concert sure to exhilarate and thrill.

Data by Mark Petersen – PSC Manager.

Tickets are available from the PSC office: 503.223.1217
or through our website, www.pschoir.org

**Estonian Parliament elected
Ene Ergma for Speaker**

The Estonian parliament elected **Ene Ergma** from the Pro Patria Union (IRL) as speaker. Ms. Ergma was supported by 91 lawmakers in the voting by secret ballot in the 101-seat body, with six votes against and one ballot found to be invalid. Ms. Ergma, 63, was speaker of the parliament also in 2003-2006.

During the last year of the previous parliament's term of office she served as second deputy speaker. The post of speaker went to IRL under the coalition agreement. On the basis of the same document, the post of the first deputy speaker will go to the Reform Party, whose candidate for it is **Kristiina Ojuland**. The post of the second deputy speaker will go to the opposition by tradition.

The parliament will elect the deputy speaker by secret ballot after the election of the speaker. VES



Väike Kayleigh ja ema Angelica Berwick
naudivad külaskäigul ilusaid kevadlilli.

CONFUSING SIGNS

Hindus are protesting Germany's move to forbid the swastika in the European Union – a ban that already exists in some countries because of the symbol's link to Nazism, right.

But the hooked cross has also been a Hindu sign of peace, on below, for 5,000 years.



By Carolyn Sayre.



The hooked cross is a Hindu sign of peace



Red Crystal

On Jan. 14, the Red Cross adopted its third emblem after years of criticism that the organization's other symbols—the cross and the crescent—were too religious



V Peace Sign

Peace may be a universal concept, but its symbol is ambiguous. In Britain, making the sign with your palm facing out means peace, but with your palm facing in, the gesture is an insult



Confederate Flag

Prideful or racist? On Martin Luther King Jr. Day, Senator Joseph Biden stirred up a long-standing debate when he said the flag should be removed from South Carolina's statehouse



Peace Sign

This symbol wasn't always so placating. Before its revival during the 1960s' antiwar movement, it was used as an anti-Christian symbol in the ancient Roman Empire

President Toomas Hendrik Ilves:
“Vaade tulevikku”



23. sept. 2006 a. Eesti Vabariigi Presidendiks valitud Toomas Hendrik Ilves avaldas Postimees Online kaudu alusmõtteid oma ametisse astumisel, nimetades neid kui “Vaade tulevikku”

“Eesti rahvas soovib, et Eesti oleks euroopalik, kõigist oma kaaskodanikest hooliv, seadusi ja isikuvabadusi austav põhjamine riik. Rahvas soovib, et leiaksime lähiaastatel lahendused meie tulevikku otsustavalt mõjutavatele probleemidele – rahvastiku vananemisele, madalale sündivusele, töökäte nappusele, viletsale tervisele, riigi suutlikkusele reageerida nii merereostusele kui metsatulekahjule, piirkondliku arengu ebaühtlusele.

Eesti rahvas tahab end tunda hästi ja koduselt just Eestis ja mitte mujal. Seda kõike tahan minagi. Presidendina töotan käituda vastavalt Eesti seaduste sisule ja vaimule, järgida rangelt erakondadeülesuse põhimõtet ja poliitilisi häid tavaid ning kohelda kõiki kaaskodanikke ja organisatsioone võrdselt. Tahan teha lõpu Eestit lõhestavale vastandamisele linnaks ja maaks, vanadeks ja noorteks, endisteks ja praegusteks, ühe või teise erakonna või maailmavaate toetajateks.

Eesti riik on Eesti rahva ainus kodu, siin kehtivad käitumisreeglid peavad tagama Eesti rahva, keele ja kultuuri säilimise. Eesti rahva heaolu kasv on rahva edasikestmise eeltingimus.

“Postimees”

Minister Edgar Savisaar’est saab
Tallinna uus linnapea

Riigikokku siirduva Tallinna linnapea **Jüri Ratase** asemel saab pealinna uueks meeriks praegune majandus- ja kommunikatsiooniminister, keskerakonna esimees **Edgar Savisaar**. Keskerakonna Tallinna nõukogu otsustas äsja, et Tallinna linna juhtidest lähevad linnapea Jüri Ratas, abilinnapea Olga Sõtnik ja Põhja-Tallinna linnaosa vanem Vilja Savisaar Riigikokku, Edgar Savisaar aga seatakse Tallinna volikogus üles linnapea kandidaadiks.

Savisaar tuletas meelde, kuidas ta 2005. aasta kohalike valimiste eel oli seda tallinlastele lubanud.

“Tookord ma lubasin hakata linnapeaks, aga hoiatasin, et sellega läheb aega. Nüüd täidan toonase lubaduse, aga ma kavatsen pidada kinni ka äsjastel Riigikogu valimistel antud lubadusest osaleda kogu Eesti riigi juhtimisel,” kommenteeris Savisaar.

Euroopa noorte taliolümpiaadile
sõitis 19 Eesti sportlast

Veebruari lõpupoolikul Hispaanias Jacas toimunud kaheksandatele Euroopa noorte taliolümpiapäevadele läkitas Eesti Olümpiakomitee (EOK) 19 sportlast.

“Euroopa noorte olümpiapäevad, mis toimuvad iga kahe aasta tagant nii suve- kui ka talimängudena, on Euroopa Olümpiakomitee tähtsaim spordisündmus. See on Euroopa noorte suur spordipidu, millest rahvaükskondise liikmena osavõtt on suur au, medalivõit aga toob kuulsust nii sportlasele kui riigile, keda ta esindab,” ütleb EOK president Mart Siimann.

Eestit esindavad Jacas murdmaasuusatajad *Kaidi Udras, Liis Kalda, Triin Ojaste, Heidi Raju, Rauno Avel, Dmitri Reinmets, Karel Tammjärv, Raido Ränkel*, kelle treenerid on Hille Saarepuu ja Kalju Ojaste ning hooldemees Mait Sammalaar.

Mäesuusatamises esindavad Eestit *Kaarel Grünberg* ja *Martin Meema* ning treener Kerttu Siim. Iluuisutamises *Karmen Piirsoo* ja treener Aare Piirsoo.

Jaca asub Aragoonia maakonnas Püreneesdes 800 m kõrgusel merepinnast; murdmaa, laskesuusa- ja mäesuusatamise võistlused toimuvad 1800 m kõrgusel.

Kahjukuks puuduvad käesoleva toimetajal andmed olümpiaadi tagajärgede kohta.

“Postimees”

Õpetaja Heino Nurk asus ametisse
Valga Peetri-Luke koguduses

Pühapäeval, 14. jaanuaril 2007 oli EELK Valga Peetri-Luke koguduse õpetaja **Heino Nurga** introduktiooni jumalateenistus, kus teenisid Valga praostkonna praost Vallo Ehasalu, Rõngu koguduse õpetaja Andres Aaste, Nõo koguduse õpetaja Mart Jaanson, Usuteaduse Instituudi projektijuht õp. Kerstin Kask, Puhja ja Rannu koguduste õpetaja Tiit Kuusemaa, Otepää koguduse õp. Jüri Stepanov ja Valga koguduse uus õpetaja Heino Nurk.

Tseremooniat aitasid pidulikuks muuta Valga segakoor “Rõõm”, Nõo koguduse meesansambel, organist Jüri Goltsov ja solist Anda Peleka Valkast. Praost Vallo Ehasalu mainis, et Heino Nurgast saab Valga praostkonna kõige kauem töötanud õpetaja.

Teadaolevalt lõpetas Heino Nurk 1998. aastal Tartu Ülikooli usuteaduskonna. Õpihimu viis Ameerikasse, kus Heino Nurk oli aasta kaplan-resident Emory Ülikooli haiglas jätkates õpinguid Princetoni teoloogilises magistraaturis ja hiljem doktorantuuris pastoraalteoloogiat ja religioonipsühholoogiat õppides.

Ameerika eestlasi hakkas ta teenima 1998. aasta jõuluõhtul Baltimores ja Washingtonis, hiljem Clevelandis ja Seabrookis. 2005. a. detsembrist on doktorant Philadelphia luterlikus teoloogiaseminaris.

Portlandlased tutvusid Heino Nurgaga 2005. a. aprillis Portlandis toimunud Esimese Praostkonna Sinodi kokkulekul ja jumalateenistusel.

“Valgamaalane”

Rahvatantsu proovid

- Pühap. 29. aprill June Taylor Studio
- Pühap. 6. mai June Taylor Studio
- Laup. 12. mai Läti Maja puhastamise talgud
- Pühap. 13. mai ei ole proovi – Emadepäev
- Pühap. 20. mai Gethsamane Kirik
- Pühap. 3. juuni Läti Maja

Proovide ajad

- 4:30 – 5:00 Lapsed
5:00 – 7:00 Täiskasvanud

Rahvatantsu esinemised

- Pühap. 27. mai "Folklife Festival" Seattles
9:00-10:00 pl koos Seattle tantsijatega
- Laup. 9. juuni Grand Floral Paraad
- Neljap. 9.-12. august LEP-d Los Angeles'is

Kandle ansambli esinemised

- Pühap. 8. aprill Ülestõusmispüha kiriku teenistusel
- Pühap. 6. mail Emadepäeva kiriku teenistusel

Folk dance practices

- April 29 June Taylor Studio
- May 6 June Taylor Studio
- May 12 Latvian Center Clean-up
- May 13 no practice – Mother's Day
- May 20 Gethsamane Church
- June 3 Latvian Center

Practice times

- 4:30 – 5:00 Children
5:00 – 7:00 All adults

Folk dance performances

- May 27 "Folklife Festival" in Seattle
9:00-10:00 pm together w/Seattle dancers
- June 9 Grand Floral Parade
- 9-12 August. Estonian Festival in Los Angeles.

Kannel ensemble performances

- April 8 Easter Church Service
- May 6 Mother's Day Church Service

CALENDAR OF COMING EVENTS

2 May	2007 Volleyball practice at Metzger School Gymnasium	8:00 p.m.
6 May	Estonian Luth. Church Mother's Day Worship Service with performances	11:00 a.m.
6 May	Kannel ensemble and other solists perform at Mother's Day Service	11:00 a.m.
6 May	Mixed Choir practice at the Latvian Center	12:30 p.m.
6 May	Folk dance practice at June Taylor Studio	4:30 p.m.
9 May	Volleyball practice at Metzger School Gymnasium	8:00 p.m.
12 May	Annual Yard Clean-up at the Latvian Center. Everybody is welcome.	9:00 a.m.
16 May	Volleyball practice at Metzger School Gymnasium	8:00 p.m.
23 May	Volleyball practice at Metzger School Gymnasium	8:00 p.m.
27 May	Portland Folkdancers perform at "Folklife Festival" in Seattle	
30 May	Volleyball practice at Metzger School Gymnasium	8:00 p.m.
3 June	Estonian Luth. Church Worship Service at the Latvian Church	11:00 a.m.
6 June	Volleyball practice at Metzger School Gymnasium	8:00 p.m.
22 July	Estonian Summer Picnic at Jenkins Estate Park, Camp Riverdale	11:00 a.m.

"PORTLANDI TEATED" is the Newsletter of the Estonian Lutheran Church of Portland.
Editor: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Avenue • Portland, OR 97223-6904 • Tel. 503-244-9083

Note: Please notify the editor of any address changes.

An Introduction To

ESTONIA



Estonia is now a member of the European Union

Estonia is a country in Northern Europe, directly south of Finland. It is about the same size as Denmark and Switzerland, but larger than Holland and Belgium, and almost double the size of Israel.

Estonians have inhabited their present territory continuously for 8000+ years, making them one of the oldest nations on earth. They came originally from the south – as hunters following their game - after the ice age glacier receded, making habitation possible.

For 90% of those 8000 years, Estonians have been occupied by other nations, including Danes, Germans, Swedes, Poles, and most recently from 1944-1991 by Bolshevik-ruled Russia.

Estonia regained its independence for the second time in the 20th century on August 20, 1991.

7200+ YEARS OF INDEPENDENCE

From 6000 BC to 1208 AD, Estonians were free and independent, able to fend off attacks by outsiders and accumulate wealth.

In 1201, German merchants and missionaries established a trading post (Riga) south of Estonia, in the land of ethnically kindred Livonians. Those intruders noted the wealth in the region and vast opportunities for plunder.

German Bishop Albert, with the blessing of Pope Innocent III, assembled a mercenary army for conquest of the region, and the "Baltic Crusade" got under way with the pretext of bringing Christianity to the heathens.

19 YEARS WAR OF INDEPENDENCE 1208 – 1227

After conquest of Livonia, attacks on Estonia started in 1208. Despite a valiant defensive war that lasted 19 years, Estonians were ultimately conquered in 1227. Estonia was attacked repeatedly not only from the south by German mercenaries, but also from the north by Danes, from the west by Swedes, and from the east by Slavs.

Estonians, with militias of farmers and fishermen, who assembled only when occasion demanded, were unable to defend indefinitely against four professional armies which had superior weaponry.

In the early 1200-s, Estonians' villages were grouped into kinship regions (*kihelkonds*), and those in turn into 8 major states (*maakonds*), but these were not further unified under a central government, just as America's 13 colonies were not in 1776. Estonia's population in the early 1200-s was about 175,000.

691 YEARS OF OCCUPATION 1227 – 1918

Although conquered, it was not an unconditional surrender. There were numerous treaties between the conquerors and 8 Estonian states. Those treaties were later violated, not unlike what happened in America to the American Indians.

During the following centuries, Estonians organized numerous uprisings to restore their independence, but without long-term success. The most significant was *Jüriöö mäss* which started on April 23, 1343.

The descendants of the original occupants, so-called "Baltic Germans", kept control of their stolen land, even though the overall rule of Estonia passed from Germans and Danes to Swedes and Poles, and finally to Czarist Russia in 1721.

On March 2*, 1917, Czar Nikolai II abdicated as a result of chaos created by World War One suffering and shortages, amplified by turmoil engineered by socialist revolutionaries. A Provisional Government

was formed to rule Russia until elections. (* Add 13 days for Gregorian calendar date).

On March 26*, 1917, 40,000 Estonians stages a massive march in Russia's capital Petrograd, demanding autonomy for Estonia. In response, on March 30, 1917, Russia's Provisional Government granted it. On May 23*, 1917, Estonians elected their own National Assembly (*Maapäev*) to govern the now-autonomous Estonia.

On October 10*, 1917, twelf socialist revolutionaries, who called themselves Bolsheviks, met in Petrograd and decided to overthrow the Russian Provisional Government by force. They succeeded on October 25*, 1917. Vladimir Ulianov (alias Lenin) became Head of Government; Yankel Solomon (alias Sverdlov), became Head of State.

The Bolshevik takeover of Russia prompted Estonians to declare sovereignty over Estonia on November 15*, 1917, and formally proclaim Estonia's independence on February 24, 1918.

Bolsheviks in Estonia, with support from Russian troops, sought to overthrow Estonia's legitimate government and had some success for a few months – until they were chased to Russia by the German army which was invading Estonia in the course of World War One.

By March 4, 1918, the German army occupied all of Estonia. Germany did not recognize Estonia's declaration of independence, and acted a a repressive occupant until its armistice with the Allies on November 11, 1918, required its to vacate Estonia.

2 YEARS WAR OF INDEPENDENCE 1918 – 1920

Finally, Estonia was clear of all occupants. But the Bolshevik rulers of Russia were unwilling to recognize an independent Estonia next door. Its troops invaded Estonia from Russia on November 28, 1918, starting Estonia's War of Independence.

Initially, the Bolshevik Army advanced deep into Estonia, but ultimately the Estonian Army succeeded in liberating all of Estonia and next continued to advance into Russia.

Then the Bolsheviks sought peace from Estonia, and on February 2, 1920, a peace treaty with Russia was signed in the Estonian city of Tartu. In that treaty **Russia** (no USSR in 1920) recognized Estonia's independence and sovereignty **forever**.

However, this was not the end of the War of Independence . The descendants of the ancient German occupants, who had grown rich from the land and property stolen from Estonians, did not want to give it up. Once more, as their forebears in 1208, they recruited and organized a mercenary army and attacked Estonia from the south on June 5, 1919.

This time, the Estonians decisively defeated the German "Landeswehr" army at a major battle in Võnnu on June 23, 1919. That day is now celebrated annually as Victory Day (*Võidupüha*). During the War of Independence, Estonians received valuable outside help from England, Finland, and others, just like America received vital outside help from France during its Revolutionary War.

Nevertheless, it was Estonians who fought and won their independence at a heavy human toll – suffering nearly double the number of casualties of America in its Revolutionary War – despite Estonia's population in 1918 being approximately one-fourth that of America's in 1776.



20 YEARS OF INDEPENDENCE 1920 – 1940

Finally Estonia was able to focus on serving its own people instead of fulfilling the demands of occupants. Rapid and vast success was achieved in many fields. In 1939, Estonia's living standards equaled those of its neighbors Sweden and Finland.

Despite having sworn in 1920 to respect Estonia's independence forever, the Bolshevik rulers of Russia sought to overthrow Estonia's government on Dec. 1, 1924, as they had Russia's in 1917. That effort was defeated by Estonia's government.

1 YEAR OF RUSSIAN OCCUPATION 1940 – 1941

In 1939, Adolf Hitler, National Socialist ruler of Germany, and Josif Dzugashvili (alias Stalin), Bolshevik ruler of Russia, wanted to expand their territories by occupying adjacent countries. On August 23, 1939, they signed a treaty labeled the Molotov-Ribbentrop Pact ("MRT"). MRP assigned western Poland to Germany, and eastern Poland to Russia, along with Finland, Estonia, Latvia, Lithuania, and Bessarabia.

Implementing MRP, Germany attacked Poland from the west on September 1, 1939, Russia attacked it from the east on September 17, 1939. On September 29, 1939, Poland surrendered. England and France declared war on Germany for having attacked Poland – but not on Russia for having done the same ! No country sent troops or tangible assistance to help Poland.

On September 24, 1939, Russia issued an ultimatum to Estonia, demanding military bases in Estonia, threatening immediate occupation otherwise, but said Estonia's sovereignty would be respected. Similar ultimatums were given to Latvia and Lithuania.

Having seen the fate of Poland, the three Baltic States consented. They saw no alternative to yielding, just like Denmark and Holland when they yielded to Germany in 1940.

In violation of its promise in 1939, 90,000 Russian troops occupied Estonia on June 17, 1940, and on June 21, 1940, forced replacement of Estonia's government with its own stooges. On August 6, 1940, Russia annexed Estonia into its colonial empire, along with Lithuania on August 3 and Latvia on August 5, claiming they "volunteered".

Occupation was pre-planned and not "voluntary", proven by the fact that on October 11, 1939, eight months before actual occupation, Russia's NKVD (terrorist police) chief Ivan Serov issued Secret Order 1223, which prescribed procedures for deporting Estonians during the future occupation.

Ignoring this documentary proof, Russia has not apologized for the occupation of Estonia and the murder of Estonians. Russia maintains the fiction that Estonia, Latvia, and Lithuania volunteered to be occupied and annexed by Russia.

No one came to help the three Baltic States, all members of the League of Nations, but America condemned the attack and denied recognition of the legality of their occupation and annexation by Russia.

Bolshevik Russia's occupation lasted 14 months – from June 17, 1940, to August 22, 1941. During that brief period, the Bolsheviks started a genocidal attack on Estonians. The entire leadership of Estonia and 6% of the population was murdered or deported to Russia where most perished from torture, starvation, and frost.

3 YEARS OF GERMAN OCCUPATION **1941 – 1944**

On June 22, 1941, war started between Germany and Russia. The advancing German army, along with Estonian partisans, rescued Estonia from the horrors of Bolshevik occupation. Yet Germany refused to restore independence to Estonia, and so another occupation began.

By 1944, after 3 years of occupation, Germans were retreating and Russians again advancing toward Estonia. Estonians were drafted or joined the armed forces of Germany to defend Estonia against a second Bolshevik occupation, just as Finland had allied with Germany to defend Finland.

Estonian and Finnish soldiers did not become "Nazis" or "fascists" by doing so, just as American soldiers did not become "communists" when President Franklin Roosevelt ("FDR") made America an ally of the terrorist regime of Bolshevik Russia.

Estonians hoped for a repeat of 1918, and on September 18, 1944, declared restoration of independence, after the last German troops had left Tallinn. Estonia's flag was again flying in Tallinn's *Pikk Herman* tower, but independence did not last.

47 YEARS OF RUSSIAN OCCUPATION **1944 – 1991**

On September 22, 1944, the Bolshevik army entered Tallinn and Estonia's flag was torn down and the red flag of Russia was hoisted in its place. Six of 12 members of Estonia's new free government were imprisoned; 5 escaped to Sweden.

Russia continues to call its resumption of occupation of Estonia as "liberation from fascism" – but fascists had left town, so there was nothing to liberate. Furthermore, Russia troops did not depart from "liberated" Estonia, but remained as an occupying force for the next 50 years.

Massive terror and torture resumed. From March 25-27, 1949, 3% of Estonia's population was deported to Siberia; that is as if eight million Americans had been deported to Canada's Arctic region overnight. During its two occupations, Bolshevik Russia brought into Estonia one colonist for every two Estonians and repressed 25% of Estonians in one way or another.

In America we read often about victims of the "Nazis" but seldom of the ten times greater number of victims of the Bolsheviks. American government (Dept. of Justice – OSI) hunts for "Nazis" among immigrants in the USA but not for Bolsheviks.

The Roosevelt – Stalin Pact ("RSP") at Yalta in 1945 at the end of World War Two relegated the Baltic States and Poland to Russia – that was as callous and odious as the MRP between Hitler and Stalin in 1939.

On May 7, 2005, in Riga / Latvia, President George W. Bush apologized to the Baltic States for the Yalta abomination and equated RSP with MRP – a real credit to him for recognizing the historic injustice of RSP.

REGAINED INDEPENDENCE 1991 TO DATE

On January 20, 1981, Ronald Reagan became President of the United States. He decided to resist further expansion of the Bolshevik "Evil Empire". When Russia attacked Afghanistan, Reagan provided Stinger missiles to the defenders. Russia was no longer able occupy yet another country. Reagan also began to develop a missile defense for America (Star Wars).

Reagan's actions alarmed the Bolsheviks but gave hope and courage to the occupied nations. The Bolshevik rulers of Russia decided that changes were necessary. In 1985 they appointed Mikhail Gorbachev to restructure the Russian colonial empire under the slogan of *perestroika*, but *perestroika* spawned independence movements instead of the intended Party reform.

On August 23, 1987, Estonian freedom fighter Tiit Madison organized a mass demonstration in Tallinn's *Hirvepark*, to demand publication of the MRP secret protocol which triggered the occupation of the Baltic States. Several thousand attended.

Apparently in response to *Hirvepark*, on Sept. 26, 1987, four local Bolsheviks proposed independent management of Estonia's economy under the slogan "miracle" (*IME*).

On February 2, 1988, a mass meeting was organized by freedom fighters to celebrate the 68th anniversary of the Tartu Peace Treaty in which Russia recognized Estonia's independence forever.

As an apparent countermeasure, the rulers convened a meeting of Estonian Creative Arts Group's leaders for April 2-3, 1988, to allow venting of "concerns". Despite coaching of the presiders, several delegates expressed prohibited ideas like autonomy. The rulers had opened a Pandora's box.

In April 1988, two local Bolsheviks transformed into "freedom fighters" and organized a "Popular Front" (*Rahvarinne*) to support *perestroika*. This entity arranged a song festival for September 11, 1988, apparently not anticipating the result. When 300,000 came and some speakers called openly for independence to the enthusiastic reception from the mass audience, this became the key event of what was later labeled as the "Singing Revolution".

Popular Front had not worked as intended. Now even loyal Bolsheviks realized that the aspirations for independence could not be suppressed. To remain leaders, they had to support the wishes of the people.

On November 16, 1988, the Bolshevik Supreme Council of Estonia declared sovereignty over any laws emanating from Moscow. This was the first formal step in the break-up of the Bolshevik empire by its own officials.

On August 23, 1989, 50th anniversary of MRP, two million people holding hands formed a "Baltic Chain" extending 375 miles from the capital of Estonia to the capitals of Latvia and Lithuania. Independence was on everyone's lips.

Starting in 1989, freedom fighters organized many local "Estonian Committees" to register Estonian citizens from 1918-1940, and their descendants, who would then elect a "Congress of Estonia" – an unofficial legislature. Its goal was to press for restoration of the 1939 Republic of Estonia. Elections were held on February 24, 1990. 790,000 voted.

On August 20, 1991, hard-core Bolsheviks tried to topple Russia's government in Moscow but they failed. The resulting chaos provided a unique opportunity. The members of Estonia's Bolshevik Supreme Council and leaders of Congress of Estonia met and reached a consensus to declare restoration of the Republic of Estonia which had been interrupted by Bolshevik occupation on June 17, 1940.

Estonia's restored independence was recognized by Russia on Aug. 24, by European Union on Aug. 27 by the USA on Sept. 4, and by USSR on Sept. 6, 1991

On August 31, 1994, the last uniformed occupant forces withdrew from Estonia. They left behind retired military and a mass of Russian-speaking colonists brought in during the occupation to "Russify" Estonia to destroy it as the home of its indigenous inhabitants. The colonists don't want to leave.

Estonia became a member of the United Nations on Sept. 17, 1991, was admitted to NATO on March 27, 2004, and to the European Union on May 1, 2004.

SELECTED DATA

Area (1939): 47,549 sq.km: 18,359 sq. miles.
Area Taken by Russia: 2322 sq.km; 897 sq. miles.
Area (2006): 45,227 sq.km; 17,462 sq. miles
Population (2006 est.): 1,325,000; 68% Estonians.
Capital City: Tallinn; pop. 400,000 (2006 est.).
 Latitude: 59.22 North; longitude 24.48 East.
 Distance to Helsinki: 84 km; 53 miles.
Language: Estonian (similar to Finnish)
Government: Parliamentary republic.
Average High-Low Temperature (1961-1990):
 January 27°F – 17°F; July 69°F – 54°F.
Currency: Kroon (EEK); 1 Euro= 15.6466 EEK
 USD \$ 1.00= 11.86 EEK (22 Dec 2006).
